

Osmankäämi

Sukuseura Tynys ry:n jäsenlehti 2 /2006

Puheenjohtajan palsta

Syyskuiset terveiset puheenjohtajalta. Alkuvuosi ja kesä on mennyt tosi vauhdikkaasti. Eläkkeellä ollessa on tekemistä enemmän kuin tarpeeksi. Olen kuullut sanottavan: Eläkkeellä on sitten aikaa. No niinhän se asian laita on. Monessa on oltu mukana, mutta varmasti joku asia on jäänyt vaille huomiota.

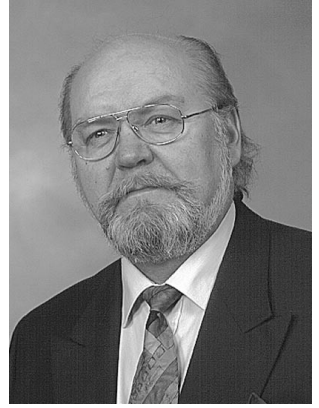
Muutamia yleisluonteisia asioita ja informaatiota tulevasta vuodesta.

Sukuseuran toiminta on ajautunut ikään kuin kiskoille, toimien yhdistyksen sääntöjen mukaisesti kaikkien jäsenten hyväksi. Ei olla kuitenkaan urauduttu, sillä mielenkiintoa seuraamme kohtaan on yllättävän paljon. Suuri kiitos tästä kuuluu meidän erinomaisen kirjamme laatijalle Ahti Kopperille, sillä kirjaa on tasaiseen tahtiin myyty jatkuvasti jopa ulkomaita myöten. Tietoa Tynyksistä on hienosti esillä.

Kesäkuuisella Laatokan kierroksella oli ilahduttavasti useita Tynyksiä mukana, josta on lehdessä matkakertomus. Nuoremman polven Tynyksiä kävi Puolassa, josta on myös matkakertomus. Lähinaapurimatkailua on tehty useita kertoja Tallinnaan Tuure kera komentajan ja seuralaisten. Kaiken kaikkiaan matkailu avartaa, kannattaa käydä nimismiespiirin rajojen ulkopuolella.

Informaatiota tulevasta

Vuoden 2007 kesäkuun 06-10 päivä suuntautuu matka Vienan Karjalaan päätepiesteinä Vienan Kemi. Tutustuminen siellä oleviin taistelupaikkoihin sekä asutushistoriaan asiantuntevan oppaan ollessa mukana. Hintaa matkalle tulee 500-550 euroa/henki sisältäen majoituksen, päivällisen ja aamiaisen.

Vuoden 2007 syys-lokakuussa seuran 15-vuotis sukukokous/sukujuhla on hallituksen päätöksen mukaisesti päätetty pitää meriristeilyllä valmiin pöydän ääressä. Tästä tarkemmin seuraavassa lehdessä. Voitte ja toivoisinkin, että ilmoitatte halukkuutenne joko Tallinnan tai vain pelkälle meri-tai Ruotsin risteilylle. Älkää ujestelko ilmoittaa mieleistänne risteilyä, enemmistö voittaa.

Kädentaidoista

Se on sitten komee, se on komee, nimittäin Pj:n nuija. *Martti Hyypiä* valmisti uuden näyttävän nuijimisvälineen, toivotellen hyviä ja rakentavia päätöksiä. Tulkaa kokoukseen niin sitten näette.

Juhani Tynys Helsingistä yllätti Pj:n täysin. Hän oli viime talven aikana omassa autotallissaan rakentanut veneen, josta on kuva sekä veneestä että tekijästä.

Urheilu

Urheilurintamalla on suvun golf-miehet *Jarkko* ja *Ari-Pekka Tynys* näyttäneet menestystä. Luumäki-golf turnauksessa otti Jarkko mestaruuden ja toiseksi tuli Ari-Pekka. Kilpailijoita oli kisassa n. 30 Lappeenrannan uudella golf-kentällä. Serkukset ovat lajia harrastaneet muutamia vuosia. Paljon onnitteluja!

Viljelytaidoista uutta

Pj. + komentaja kävivät yllätysvierailulla **Mauno Tynyksen** luona. Niin hyvää omenapiirakkaa emme olleet aikaisemmin saaneet. Oli makua, oli näköä. Onneksi jäi kieli kuitenkin suuhun. Ja ne kesäkurpitsat, joita Mauno mökillään oli kasvattanut, olivat jättimäisiä. Miehen käsivarren paksuisia, noin 80 cm pitkiä ja meheviä. Pistäkääpä paremmaksi!

Puheenjohtajakin innostui laittamaan omistaan:

Pj:llä on ollut tomaattipenkki joka vuosi. Tänä vuonna näytti että "etelämatkalta" suurella vaivalla metsästetyt tomaattinaimet kuihtuvat pystyyn alkukesästä. Sitten tapahtui, nyt ne olisivat yli 3-metrisiä, mutta kasvit oli laitettava poikki 2,5 metrin korkeudella kun ei kasvattajan pituus riittänyt niiden hoitoon.

Tomaatit ovat nimeltään ja näöltään Härän sydämiä, kooltaan tomaatit ovat n. puoli kiloisia ja maultaan täyteläisiä, niin ns. lihatomaatteja, tarkoittanee pihvitomaatteja.

In Memoriam

Toini Tynys Viuhkolasta o.s. Hyypiä on poissa.

Pyöriän Toini, näin kyläläiset, omaiset ja sukulaiset hänet muistavat. Aina iloinen, osallistuvainen, auttavainen, huolehtivainen Toini. En koskaan nähnyt tai tavannut Toinia ns. pahalla päällä tai synkeällä mielellä vaan iloinen hersyvä nauru vaikeillakin hetkillä. Ehkä siinä juuri tämä Toinin pitkän iän salaisuus, Toini eli 90-vuotiaaksi. Viimeiset vuodet Toini vietti Taavetin Mäntykodissa veteraanitalossa. Ollessani Mäntykodissa viihdyttämässä soitoin ja lauluin, oli Toini aina ensimmäisten joukossa varamassa paikat ja ehkä hän nautti kuulemastaan. Me kaikki saimme nauttia hänen positiivisesta ja elämänmyönteisestä asenteestaan. Ja kuten Toini sanoi, minun sylissäni on tilaa kaikille. Tämä kuvannee häntä parhaiten.

Kiitos Toini elämäntyöstäsi.

Terveisin Pj.

Käsistään kätevät

Tällä palstalla esittelemme Tynyksien käden töitä. Jos olet itse käsistäsi kätevä tai lähipiiristäsi sellainen löytyy laita toimitukselle juttua ja kuvia.

Ensimmäisenä Juhani Tynyksen taidon näyte vaneriveneestä joka rakennettiin viime talvena autotallissa. Piirustukset hän on piirtänyt itse. Kone on kolmekymminen, veneen mitat ovat 4,5 m pituutta ja 1,5 m leveyttä.

Rakennusvinkkejä hän sai Osaran

vanhasta klassikkokirjasta "Vaneriveneitä rakentamaan". Veneessä on rimakehikko ja sen päällä 6,5 mm paksu vaneri. Runko on päällystetty varmuuden vuoksi vielä lasikuitumatolla, polyesteritäytteellä ja topcoatilla. Vanhoissa vaneriveneissä oli vain maalaus vanerin päällä. Koneet olivat paljon pienempiä.

Juhani pitää itseään paljon parempana veneentekijänä kuin venemiehenä. Kalastuksesta hän toivoo saavansa uuden harrastuksen. Juhani Tynyksellä on tekeillä velipoika Pentin kanssa teräsvene. Se on sisustusta vaille valmis joka saadaan valmiiksi ensi kevääseen mennessä. Sillä pystyy tekemään matkoja vaikka ulkomaille asti.

Sukukirjat ja videot ALE-hintaan!

Viimeisiä viedään! Upeat sukukirjat jäsenille **30** euroa, ei jäsenille **35** euroa.

Videot sukuseuran 10-vuotisjuhlasta **5** euroa/kpl.

Tilaukset Lassilta puh. 0500 740 649 tai Tuurelta puh. 0500 755 104.

Kesällä 2007 Vienan Karjalaan

Ensi kesänä matka suuntautuu Vienan Karjalaan päätepisteenä Vienan Kemi, vierailut Solovetskin luostarisaaressa sekä Kiz Äänisellä. Lisätietoja ja ilmoittautumiset: Heino Silvonen ja Tuure Tynys.

Komentajan palsta

Tulinpa lukeneeksi Pj:n palstan.

Komentajan kommentti:

Kukas sen kissan hännän nostaa, jolle ei kissa itse:

Pirjo, yksi suvun kahdeksasta Pirjosta kukkaiskielellä. Ahkera-Liisat ku-

koistavat, niin muutkin kukat jotteivat kunnan pysty kukintojaan kantamaan. Verenpisarat itkevät kukkien kyyneliä oksat murtuen. Vettä on kannettu tuhansia litroja "tahdistukseen asti".

Käsitöitäkin on tehty. Laatokan kieron matkalaiset olivat kummissaan harrastuksen himosta, mutta tarjolla on halukkaille kuntavaakunoita, Karjalan vaakunoita, ponchoja, juhlastoolia ym ym.....

Kukin harrastaa tavallaan. Ahkera-Liisoja on kaikenlaisia. Jani taas puolestaan kommentoi: "Arbeit macht frei" (työ vapauttaa). Mitä lie tarkoittanut. Ehkä tuota sairaalareissua kesän päätteeksi. Asensivat rytmit kohdalleen.

Pirjo

Matkakertomus

Taas, ja vielä kerran sinne jonnekin.

Lähtöpäivä: 8.6.2006 suuntana Isäinmaa-kaunis Karjalamme kotikontuine ja kunnaineen.

Bussimme starttasi aamuvaihain Helsingistä kooten matkaseuruetta pääkaupunkiseudulta, Hyvinkäältä, Lahdesta ja kun Kouvolan koottu komppania astui bussiin, meitä oli yli 40 eli täysi bussillinen tuttuja tienoita sydän pakahtuen odottavia matkaaia.

Retkemme aiheena oli Laatokan rantojen asutus ja sotahistoria. Matkaoppaana ja asiantuntijana Evi. *Ilmari Hakala*. Matkanjohtajana Karjalan liiton Uudenmaan piirin aluevastaava *Heino Silvonen*, joka samalla edusti sukuseuraansa Jääsken Antrean Silvoiset ry:tä.

Heidän sukuseurastansa oli matkalla mukana useita kuten myös Tynysten sukuseuralaisia sukuseurojen yhteistyön

ja tapaamisten merkeissä, toki monia muita väliltä Helsinki-Rovaniemi.

Lähtöpäivän tavoite oli saapua Sor-tavalaan ja yöpyä Kaunis-hotellissa. Mieliä jo matkan alkaessa oli todella korkealla eikä sitä pienet viivytykset tai muodollisuudet latistaneet, vaikka tuo ystävämme "Veli Venäläinen" meitä halusikin odotuttaa rajalla yli 4 tuntia! Eikä meillä ollut edes minkäänlaisia patruunoita rajan yli vietävinä. Meidät oli ladattu suomalaisella sisulla ja hurtilla huumorilla.

Panostakoot vaikka toisenkin kerran jonon häntäpäästä uusiksi lähtemään. Kestettiinhan sitä Talvisota taisteluineen, nyt ei ollut kuin kesähelle kuumineen ilmastoidussa bussissa. Hatunnosto rauhalliselle hermonsa hallinneelle kuljettajallemme.

9.6.2006

Lähtö uuteen päivään hyvin nukuttun yön ja maittavan aamiaisen jälkeen. Kiertoajelu Sortavalassa, josta bussin keula suuntasi matkaan Laatokan pohjoispuolitse päivän päätekohteen ollessa Aunus. Matkan varrelta jäivät unohtumattomina mieleen sotahistoriamme tutut tantereet, Lemetti, Koirinoja, Kollaa...

Oli uskomaton kokemus nähdä ne monet, monet isänmaamme ja kotiemme puolesta kaatuneiden isiemme muistoksi pystytetyt kivipaadet ja muistomerkit kaikkinä tuoreine kukkineen ja seppeleineen. Tämä kertoi siitä, ettei rakkaitamme ole unohdettu emmekä heitä unohda. – Toki täytyy todeta, että olihan siellä varmasti yhtä paljon taistelukaverille pystytettyjä paaseja kukkineen. Menetykset ovat olleet myös heille raskaat. Tätä kuvaa selkeästi Koirinojan risteyksessä oleva Murheenristi sanomanaan äidit Suomen ja Venäjän yhtenä yhdistyneenä ristinä. Rakkaus voittaa, se riippuu meistä.

Silti sydäntä riipaisee: ”miksi vieras tahtoi tämän maan, mistä vastauksen kuulla saan” kuten lauletaan Kalervo Hämäläisen sanoin Äidin laulu Karjalalle- Isänmaalle. Nuo kauniit Laskelän kosket, laaksot ja vuoret, Laatokan vuonot ja kalliorannat. Sadoin sanoin, ei tuhansin kielin sanoa saata.

Kollaa.... Voi vain ihmetelle kysyä, miten täältä on kukaan voinut hengissä selviytyä. Yli 60 vuotta on sodasta kulunut. Nyt hiljentyen todettava olleeksi nuo ajat. Toivottavasti aika on opettanut meitä jokaista vaikka kaikkea ei koskaan voisi hyväksyä tai ymmärtää. 30 vuotta sitten Rajajoen ja Terijoen harjulla vierä vieressä olevissa sammaloituneissa pommikuopissa kyselin samaa. Siihen saakka se oli isien kertomaa, sen jälkeen omaa toteamaa, mutta vasta nyt eläkeiässä realistisesti

tiedostamaa. Täällä Kollaan muistomerkillä saimme kuulla matkaseurueeseemme kuuluvan Annu Toiviainen-Malmion esittämän uuden Karjala-aiheisen laulun. Hän oli riimittänyt kauniin tekstin ja säveltänyt siihen melodian. Tämän laulun, Karjalan sävel, kantaesitykselle oli löydetty oikea aika ja oikea paikka. Kiitos Annu laulustasi.

Pitkäranta, Salmi, Räimälä – Ilmari Hakala jakoi tietopakettiaan. Selkeät kuvaukset niin sotaa edeltäneeltä ajalta, sota-ajasta kuin sen jälkeisestä tilasta nykypäivään. Täytyy ihailla vilpittömästi sitä muistilevykettä, mikä hänellä ”tietokoneessaan” on. Sitä tietopakettia ei kerralla meistä kukaan pystynyt sisäistämään. Kai tämä retki pitänee tulevina vuosina ottaa uusiksi, jotta kykenisi kaiken näkemänsä ja kuulemansa ymmärtämään. Illan päätteeksi yritimme pitää yhteisillanviettoa hotellin Aunuksessa, mutta se ei oikein onnistunut. Hotellin oma tekno-orkesteri halusi esiintyä eikä suoda tilaa suomalaisille. Eihän siellä kyllä juuri muita ollutkaan, mutta luovutimme suosiolla. Jätimme teknomiehet soittamaan tyhjille seinille ja esiintymään itselleen.

10.6.2006

Aamu aukeni kauniina. Uudet kohdet odottivat. Aloitimme päivän Aunuksen aavoilla aukeilla. Aurinko soi parhainta paistettaan pilvettömältä taivaalta. Kuinkas ollakaan, bussiin asteli iloinen kirjakauppias Nikolai. Hän oli itse laatinut, tuottanut ja kustantanut suomenkielisen keittokirjavihkosen karjalaisista herkuista. Tätä keittokirjaansa hän selvällä suomen kielellä tuli markkinoimaan kotiviemisiksi, tuliaisiksi tai ystävälle lahjaksi. Moni meistä on jo varmasti ehtinyt ruokia ohjeiden mukaan rustaamaan. Minä en vielä ehtinyt, mutta hyvää kannattaa odottaa. Kävi siinä bussin vieressä muitakin kauppiaita asioimassa ja kauppa aina kannattaa.

Täytyy todeta, että käsitöiden ja korian työn laatu oli niin hyvää, etten vastavaa tarkkuutta ole venäjällä ennen nähnyt.

Hinta oli puolet Viipurin hinnoista, mutta tuskin sieltä saakka kannattaa Viipuriin, saattikka Suomeen saakka tulla töitensä kauppaamaan. Vuosisata taaksepäin Aunuksen ja Vienan Karjalasta tuli Suomeen monia kulkukauppiaita. Moni heistä jäi pysyvästi Suomeen perustaen tänne yrityksensä ja perheensä. Oman kotikyläni kangaskauppias tuli aikoinaan Äänisen aavoilta hevospelillä kauppiaaksi Suomeen. Hän jäi, ja perusti perheen ja perikunta pitää kauppaa edelleen. Sitkeitä sissejä, me karjalaiset, kansalaisuuteen katsomatta.

Matkaan päästiin, voi tätä maiseman kauneutta, aitoa maalaisidylliä. Ei ole ihme että Lupa-us-elokuvaa kuvattiin Nurmoilan kauniissa karjalaiskylässä. Oli kuin olisimme palanneet historian siivillä 1900-luvun alkupuolelle. Nurmoilasta siirryimme Pertti-järven kautta kohti uutta kylää, Novinkaa. Metsähautausmaa, karsikkokuuset, ystävälliset karjalaisihmiset kertomassa kuulumisiinsa sekä kaipaamistaan läheisistä. Surun kieli on globaalisti yhteinen. Itkuvirretkin yhdistävät, vaikkei yhteistä puhuttua kieltä ymmärrettäisikään. Täällä kuitenkin kieli oli lähes yhteinen.

Mutta mikä iloinen tapaaminen meitä odottikaan Kuujärvellä. Saimme vieraila ystävällisen yksinasujan Väinön, Vladimir Pokhomovin kodissa Joensuun kylässä. Kahdeksankymmentävuotias Suomen ja suomalaisten ystävä otti meidän ryhmämme vastaan. Hän kertoi elämästään, kodistaan, nuoruudestaan ja opiskeluistaan ennen sotaa Suomessa. Sodan seuraamuksena suomalaisten ystävälle oli vankeus ja pakkotyö. Kuitenkin, onnellisena vapautteen ja takaisin kotiin pääsystä Väinö kiittää elämää ja varjelusta. Hän elää pienen ihmisen vaatimatonta elämää, mutta siinä pienuudessa ja vaatimattomuudessa on jotakin niin eleettömän suurta ja kaunista.

80-vuotias Väinö kertoi elämästään, kodistaan, nuoruudestaan ja opiskeluistaan ennen sotaa Suomessa.

Matkaamme mieleenpainuvien hetkiä oli bussiin nousu hetkellä. Väinö esitti meille runon, Yrjö Jylhän- Laulu Kuujärvelle. Ulkomuistista upeasti tunteella esitetty runo. Se karisma, tuo elämän tuoma hopeinen patina, elämisen taidon aito sielestä tullut sanoma..... Tähän ei ole sanoja, kuva ja tunne puhuvat puolestaan. Tämän vierailun oli meille järjestänyt matkaoppaamme Ilmari Hakala.

Joensuusta jatkoimme matkaamme toiseen pieneen lyydiläiskylään. Muuttaman talon kylä, joka nykypäivänä on pääosin kesäkäytössä. Talvisaikaan kylässä asuu vain yksi mies. Väki on muuttanut lähinnä Aunuksen kaupunkiin. Yksi vanhempi lyydiläisrouva viihtyi kyllä hyvin maalla kertoen, on kylä lämmin kun tahtoo. Kalaa järvessä ja marjoja metsässä, ka mikä tääl on asua. Hiljaisuus kuunnella tuulta. Idyllistä nostalgiaa meikaläisittäin ajatellen. Meni tovi ja vanha rouva totesi lopuksi, a hyvä on asua Aunukses, ei nuoret taho täällä viihtyä. Niin – näinhän se menee ja se on mennyt meillä.

Kahvihetki metsän siimeksessä. Ei osunut tielle villiruusuja

Palojärven kylä.

eikä villihevosia. Koiria kyllä ja upeita kulleroniittyjä. Kulleron kukinta-aika oli parhaimmillaan ja niityt keltaisena kukista. Meiltä tämä kukka eteläisestä Suomesta hävinnyt lähes täysin. Liekö tehoviljely vai –myrkyt hävittäneet keltakaunottaren. Kuljettajamme kahvinkeittotaito ei ollut koitoksella. Joka päivä oli hieno hetki pysähtyä luonnon helmaan nauttimaan makoisat kahvit luontopolun päätteeksi. Ajatukset tosin useimmiten päätyivät polkujen vieriin. Niihin tuimiin taisteluihin, joita isämme ja isoisämme joutuivat käymään vapaan isänmaan ja kodin puolesta. Tämä maa, jota nyt matkasimme, oli silloin meidän maatamme. Se päättyi taistojen tante-reeksi joutuen vieraan valtaan. Muistoja ei kuitenkaan meiltä voi riistää.

Syvärin kautta eteenpäin Staraja-Ladogaan ja sieltä Olhavaan, jossa yövyimme hotelli Metallurgissa.

11.06.2006

Suuntana Pietari. Oppaamme oli laatinut mielenkiintoisen ohjelman koko 5-päiväiselle matkallemme. Siirtymätaipaleiden

aikana Annu viihdytti meitä lukemalla meille otteita isänsä päiväkirjoista ja kirjeenvaihdosta sota-ajalta. Tosikuva-uksia tapahtumista, todellista historiaa, joka onneksi on säilynyt ja säästetty ja siitä kerrotaan myös uusille sukupolville. Annun juurethan johtavat kauniiseen Käkisalmeen, jossa vierailimme viime vuonna. Sitten ne vitsinikkarit, jotka vuorollaan viihdyttivät matkalaisia kertomalla mikrofonin kautta toinen toistaa herkullisempia juttuja elämää suuremmista asioista ja kokemuksista konkreettisesti. Mikä parasta, yhtäkään tuhmaa tai tyhmää ei kuulunut, mutta mikä pahinta, tämän jutun kirjoittajan takapuolella istui parhaista nikkareista. Vatsalihakset eivät ole vielä kukaan toipuneet liiasta nauramisesta. Hän kun oli armoitettu huumorineulalla rokotettu jo äidinmaidosta saakka. Luontaista lohkoilua vakavalla perusilmeellä pilke silmässä.

Ennen Pietaria kävimme mielenkiintoisilla hautamuistomerkeillä. Nyt saimme siirtyä ajassa vaatimattomasti tuhatkunta vuotta taaksepäin. Vierailimme viikinkihautoilla, jotka toivat mieleen egyptologiset hautamuistomerkit. Jyr-

kän jokirinteen viereen oli rakennettu ikään kuin vartioon valtavat maapyramidit, joihin aina yhteen oli haudattu yksi viikinki. Kyseessä olivat viikinkihaudat, jotka ovat peräisin ajalta, jolloin viikingit tekivät valloitusretkiä itäisille alueille. Liekö ollut valloitusjoukkojen komentajien haudat, jäi tutkittavaa ja mielenkiintoinen kohde tuleville matkoille. Pähkinälinna, panoraamuseo, nähtävää Pietarissa olisi ollut yllin kyllin. Pysähdyimme seuraavaksi yhdessä puistattavimmissa, anteeksi näin sanomani, mutta vaikuttavimmista kohteista. Siestarjoen Levasovon metsähautausmaa. Ahdistavin tuska ja painostava taakka, jonka koskaan olen kokenut. Stalinin vainoissa teloitettujen vähemmistökansojen ja -ryhmien hautausmaa, joka on tullut suurempaan tietoisuuteen ja "löydetty" vasta 1990-luvulla. Näihin joukkohautoihin on haudattu yli 4500 henkilöä, joissa myös paljon suomalaisia. Kaikki lienevät olleet Stalinin vainoissa teloitettuja, hautamuistomerkin mukaisesti teurastettuja. Meni tällä kertaa pala pahasti kurkkuun. Levasovosta jatkoimme Kronstadtiin, johon turisteilla ei aikaisemmin ollut pääsyä. Kaunis ikään kuin ei venäläinen kaupunki, ehkä johtuen siitä että asujamisto on ollut meriväkeä ja heidän perheitänsä. Seuraavaksi saavuimmekin sitten Terijoelle hienson hotelliimme kaikkine mukavuuksineen ja notkuvine ruokapöytineen.

Päivällisen jälkeen suuntasimme rantalavalle viettämään yhteislauluhetkeä. Tuure veti lauluja porukan ollessa innolla mukana. Ihme kyllä, sillä päivä oli ollut pitkä ja raskas muttei pitkästyttävä. Joku kävi karaoke-baarissa, yökerhossa jazz-konsertissa. Joku meni nukkumaan, ohjelmaa riitti kaikille aamutunneille asti.

12.6.2006

Jälleen kaunis päivä. Aurinko oli helmynt meitä koko matkan ajan. Aamupala runsaudellaan vastasi parin tunnin

lounasta. Hyvä ettei tullut ähkyä, liika on liikaa selkään saamisessakin. Paluumatkalla poikkesimme entisen Lintulan nunnaluostarin lähistöllä olevaan lehtikuusimetsään, jonka tsaari perusti laivanrakennuspuutarvetta varten. Aika muutti kuitenkin tarvittavat materiaalit ja puut ovat saaneet kasvaa todella mahittimittoihin. Kerrassaan upea matkailukohde, johon kannatta tutustua. Kuusten siimeksessä tosin oli paljon vihaisia itikoita ja innokkaita nelipyöräisillä kulkevia kauppiaita. Miellä ovat osuuskaupan maitoautot kannattamattomina siirretty historiaan, mutta täällä taas linnunmaitolastissa tai linnunmaitoa olisi ollut tarjolla melkein joka kuusen alla. Tulimme vanhaa tietä Summan kautta kohti Viipuria. Uudella kirkolla ei onnistunut talokaupat eikä katsastukset. Rovaniemen mies näki entisen talonsa rannoille rakennettavan uutta rakennusta. Hän kävi kyselemässä rakennuslupaa, muttei tullut selvyyttä. Ei ehkä kumpaisellekaan osapuolelle. Viipurissa tutut kuviot, tori. Sitten Tali-Ihantalaan, jossa viivähdimme tutustuen taistelualueeseen oppaamme esitellessä taistelujen kulkua ja niitä koettelemuksia, joita ko. paikalla käyty. Viimeistään metsäkahvien jälkeen koko joukko kokoontui muistomerkin eteen kunnioittamaan taisteluissa kaatuneiden muistoa. Tuure Tynys lauloi Veteraanin iltahuuto laulun hengellisen osan Kiitolaulun, joka oli kaunis päätös tälle matkalle.

Kerrottavaa olisi ollut vaikka kuinka paljon. Tässä pieni murto-osa.

Tuure

Krakowa 8.6-11.6.2006, Janin ja A-P:n reissu

Aamulla 8.6. kännykän herätyskello alkoi päristä ja herätti ylös. 20 minuutin kuluttua vilisi kuutostie pyörien alla suuntana Hki-Vantaa. Sieltä sitten aamulennolla kohti Puolaa, Krakowaa.

Näin alkoi veljesten matka Eurooppaan tarkoituksena käydä katselemissa niin historiallisia kohteita kuin nykypäivänkin nähtävyyksiä.

Ensimmäinen päivä sujui hotelliin sekä lähiympäristöön (=Krakowan keskusta) tutustuen.

Kaupunkiin jossa lienee yli 100 kirkkoa, useita linnoja ja linnoituksia sekä hyvin säilynyt vanha keskusta, josta saattoi aistia menneiden aikojen meiningin. Ravintoloita oli toki paljon, sekä paljon muuta mitä nyt kaupungissa, jossa asuu lähes miljoona asukasta, mahtaa olla.

Toisena päivänä ohjelmaan kuului tutustuminen historiaan, tarkemmin toisen maailmansodan aikaiseen, nykyään museona toimivaan keskitysleiriin, Auschwitziin.

Päivä alkoi runsaalla aamupalalla hotellissa, jossa yövyimme. Siitä odottelemaan taksia, jonka oli määrä hakea meidät hotellilta sekä tuoda sinne takaisin.

Kellon lyötyä kuta kuinkin tasan 10.00 taksimme saapui. Matkamme Oswiecimin kylään alkoi.

Matka sujui verkkaisesti kulkien läpi kylien ja esikaupunki-alueiden kestäen n. 45 minuuttia, matkan pituuden

ollessa n. 60 kilometriä. Kuskimme Marian, noin 70 vuotias vanha herra, joka meitä kyyditsi, on toiminut taksikuskinä osapuulleen 15 vuotta. Hän oli kotoisin Oswiecimistä eli samasta kylästä, jossa keskitysleiri sijaitsi. Matkan aikana saimme jo tietoa museosta, johon matkasimme. Saimme tietää, että Marianin isä oli aikoinaan tuomittu leirille, mutta eri sattumusten summana, ihme kyllä, selvisi sieltä elossa takaisin.

Niin, noin kolme varttia hotellilta lähdön jälkeen alkoi erottua eri elokuvista ja uutisfilmeistä tunnistettavat rakennukset. Saavuimme Auschwitziin. Siitä oppaamme mukaan ja kierroksemme alkoi. Ensin kävimme katsomassa englanninkielisen filminpätkän, joka kertoi leiristä ja sen vapautuksesta. Sitten turistiryhmä, johon kuuluimme, jaettiin kahteen ryhmään. Toinen jäi 1. leiriin ja toinen lähti ensin 2. leiriin eli Birkenauhun, varsinaiseen tuhoamisosaan.

Alkujaan Auschwitzin leiri perus-

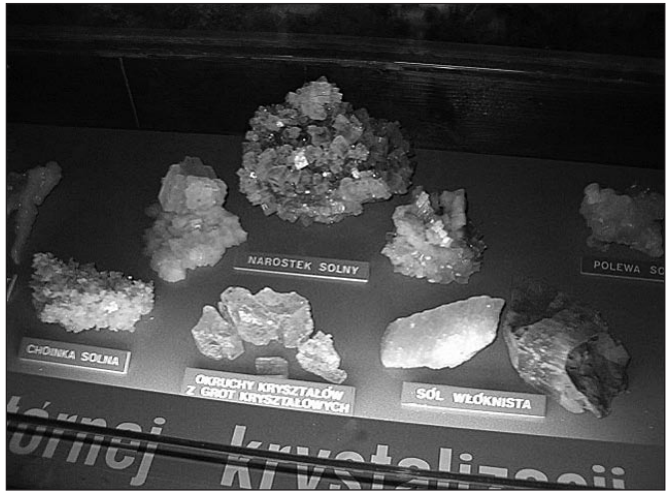
tettiin puolalaisille poliittisille vangeille, mutta vuoden 1940 aikana natsit alkoivat kuljettaa sinne myös muita vankeja. Leiriä laajennettiin jatkuvasti ja vuonna 1941 alettiin rakentaa toista keskitysleiriä, Birkenautta. Näin entisestä poliittisia vankeja varten perustetusta leiristä kasvoi valtava kuolemantehdas, jossa murhattiin eräiden tilastojen mukaan n. 1,5 miljoonaa ihmistä. Myöhemmin leiriä laajennettiin vielä lisää rakentamalla Auschwitz 3 Oswiecimin lähelle Monowiceen.

Oswiecimin keskitysleirit 1 ja 2 on säilytetty museoina. Ne ovat avoinna lähes ympärivuotisesti.

Turisteja Oswiecimin keskitysleireillä käy kesäaikana n. 50 bussillista joka päivä, sekä sitten lisäksi muut eri kulkuneuvoilla käyvät ihmiset eli melkoinen määrä.

Kolmantena päivänä matkaohjelmaamme kuului käynti Wielizkan suolakavoksella, joka kaivos nykyään toimii turistinähtävyytenä. Oli todella upeaa nähdä ja käydä kokemassa yli 140 metrin syvyydessä maan alla sijaitseva "suolainen pienoiskaupunki". Maan alle oli rakennettu kaupunki kirkkoinen, alttareineen, monisatapaikkaisine ravintoloinen, juhlasaleineen sekä lukemattomine patsaineen. Tämä kaikki on rakennettu suolakivestä tukirakenteiden toki ollessa monin paikoin puuta. Kaivos on rakennettu yhdeksään eri tasoon, kokonaissyvyyden ollessa yli 300 metriä. Turistit pääsivät nyt vain 3. tasolle, 155 metriin. Mutta siinäkin oli niin paljon erilaista nähtävää, ettei sanoin sanotuksi saata.

Neljännän päivän aamuna aamupalalle, siitä vielä kaupunkia tutkimaan

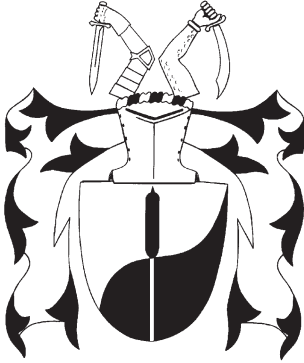
ennen kuin iltalentomme Helsinkiin ja kotisuomeen alkoi. Kävimme tunnin kestäväällä jokiristeilyllä. Tutustuimme vanhaan keskustaan ja vietimme leppoisan iltapäivän Krakowan elämänmenoa katsellen. Toki neljän päivän matka on kestoltaan niin lyhyt, ettei siinä ajassa juuri ehdi pintaa syvemmmältä kaupunkia tutkimaan.

Mielenkiintoinen matka kaikkinen nähtävyyksineen. Kaupunki, joka on tutustumisen arvoinen.

Kaiken kaikkiaan matka sujui kutaunkin suunnitelmien mukaan ilman sen kummempia kommelluksia. Saa vuimme Hki-Vantaalle maanantain vastaisena yönä. Siitä keula kohti Kouvolaa ja hiukan ennen kolmea ehdittiin kotiin nukkumaan.

Jani

Sukuseura Tynys ry.

Perustettu vuonna 1992

HALLITUKSEN YHTEYSTIEDOT

Tuure Tynys p. 05-375 3606 / 0500 755 104
puheenjohtaja tuure.tynys@pp.inet.fi
Kuhilaskuja 5, 45100 KOUVOLA

Lassi Tynys p. 05-466 004 / 0500 740 649
varapuheenjohtaja lassi.tynys@pp.inet.fi
Tynyksenkuja 32, 54500 TAAVETTI

Timo Tynys p. 040 573 3760
rahastonhoitaja timo.tynys@luukku.com
Erkontie 11 B 19, 16300 ORIMATTILA

Jani Tynys p. 05-375 3606 / 050 530 0462
yleismies tynys.jani@pp.inet.fi
Kuhilaskuja 5, 45100 KOUVOLA

Muisto Tynys p. 05-466 016
leikekirja
Tynyksenkuja 2, 54500 TAAVETTI

Ahti Kopperi p. 013-229 119
sukututkija ahti.kopperi@kolumbus.fi
Ruoritie 11, 82500 KITEE

Marjukka Tuhkalainen p. 044 538 1845
Osmankäämi lehti marjukka.tuhkalainen@pp1.inet.fi
Takakilventie 48, 54800 SAVITAIPALE

Hallituksen ulkopuolelta:

Pirjo P. Tynys p. 05-457 2356 / 040 778 9798
sihteeri, jäsenasiat pirjo.tynys1@luukku.com
Kumputie 8, 54500 TAAVETTI